

POZNÁMKY K ČESKÝM PO-
MĚRŮM.

Ve staré naší vlasti manifestu-
jí. Stále manifestují. Za všeo-
běné hlasovací právo do zemské-
ho sněmu, za odstranění smířova-
ček, které prý ubíjí české menš-
iny, za práva žen atd. Nejnověji
manifestovali za druhou českou u-
niverzitu v Příboře na Moravě.
Kolik let již se manifestuje. Uni-
versitních studentů mají tolik, že
nevědí kam s nimi, ale druhá u-
niverzita — na tu přece mají prá-
vo! A ta zatr... vláda jim jí
nechce a nechce dáti. Proto jest
třeba svolati schůzi, zahřmíti tam
vládu do uší (jinými slovy: po-
lehlati patriotickým lidu) a podati
"ostrou" resoluci, která žádá,
aby byla zřízena "ihned" druhá
česká universita. Další osud tak-
ové resoluce možno sledovati v
koši na papír.

Účastníci schůze rozejdou se,
popíjí si několik sklenek pěnív-
ého moku, zahorují, zabromují na
vládu, vyspí se, a ráno jde život
svým lenořivým krokem dále, až
zase podruhé se "manifestuje".

Co platí o manifestačních a
protestních schůzích, platí i o čes-
kých menšinách. Zájazd některých
Čechů amerických k českým
menšinám způsobil aspoň tolik
dobrého, že referent "Samostat-
nosti" interviewoval starostu chi-
cažského červeného Sokola, br.
Háka. A tu pan zpravodaj otví-
ral oči a ústa, co mu Čecho-ame-
ričan pověděl. V ohlavi nad tím
psal články do "Samostatnosti",
kdež praví mezi jiným: "Krajané
za mořem pochopili, co doma ne-
vidí." Br. Hák totiž projevil ná-
zor, že se české menšiny mají po-
porovati finančně. Všichni Češi,
kteří chtějí zakoupiti si majetek,
mají jej hledati v t. zv. uzavře-
ném území. Ne, tohle český ná-
rod nevědí! A v úžasu otevřel
své oči! Že na to sám nepřišel!
Je to opravdu divné, ale ne pro
náš. Jen nutně takového zboat-
lého českého občanka, aby se usa-
dil na horké půdě národních bo-
jů. "Aby mne tam zabili, to tak.
Za své peníze usadím se někde v
krásném, ryze českém koutku.
Mám rád klid." A to je vlastně
credo českého člověka. Zlaté po-
hodlíčko. Jen žádný hoi! Nyní
zpravodaj "Spravedlnosti" jáná,
že — česká Amerika převzala nad
menšinami protektorát. Nuže, zas
mají v Čechách naě spolehat!

Také my jsme přesvědčeni, že
české menšiny potřebují pomoci.
Že nejlepší a neúčinnější podpo-
ru jejich bude, jestliže Čechové
budou prováděti důsledně heslo,
které musí býti konečně již vyslo-
veno: "Postup na sever." Tím je
řečeno, že český kapitál musí býti
alarmován v boj proti nepříteli
na severu. Nesmí však býti spo-
léháno na pomoc odjinud. Kdo
nechtí se sám dosti silen, aby zdo-
lal nepřítel, podlehně v boji.
Společání na americké dollary je
též problematičné. Přijde pomoc,
toť jisto, ale to vše nestačí. Sa-
mi naši krajané ve staré vlasti
musí jednat. Že není kapitálu?
Jen ať chtějí uplatniti ty ohrom-
né miliony v českých bankách,
záložnách a spořitelnách. Ať pod-
porují jim především české ob-
chodníky! Ne žijí a Němce, jako
dosud. Že nemají spolehlivých
dávěryhodných českých obchod-
níků? Ať si je vychovávají! Věbe-
at se naši krajané ve staré vlasti
našli našemu americkému heslu:
"Help your self!" — "Pomoz si
sám!"

Kdyby naši krajané zanechali
zbytečných svárů ve vlastních
svých řadách a hleděli vybudova-
ti si kapitál se silnou tendencí
proti kapitálu německému, nemu-
sili by sváděti takové boje o ka-
ždou kulturní výmnoženost s nárou-
skou vládou. Vše tak na blížící
leťoř musili se dovědětí tepy od
českých Američanů. Sami o ni
nevěděli. A neje tu pouze o vy-
budování kapitálu, nýbrž o věci
musí pracovati se od kořene. Nej-
prve třeba jest odstraniti český
demokratismus, takový pozlátko-
vý a neupřímný demokratism,
jenž připomíná v sokolovně tvá-
ní, ale nutí dělníka na ulici ma-
čati šepici před panem doktorem
nebo nějakou jinou "výsone po-
stavenou osobností". K tomu se

musí pracovati již ve škole, kde
se dosud vychovávají děti jako o-
troci, ne jakou budoucí občané.
Učiti se musí již od mládí samo-
statnosti a nikoli otrocké posluš-
nosti. Směr vzdělávání mládeže
musí eliti k obehodu, nikoli k
vzdělání theoretickému, jež v
praktickém životě uplatniti se ne-
dá. A hlavně třeba jest věnovati
všemožnou péči — školství ob-
chodnímu a odstraniti vše, co doň
nepatří. Na dobrém základě zalo-
žena byla pražská obchodní aka-
demie. Měla vychovávati samo-
statné obchodníky. Místo toho
však vychovává většinou lidi od-
vislé. Idealem absolventů její
jest — státi se bankovním úřed-
níkem a jako takový tře bídu do
smrti, nemá-li právě energie, aby
se dostal na některé zodpovědné-
jší místo. Dokonce i fidalitství a-
kademie vymohlo absolventům,
aby mohli býti úředníky pošt,
berních úřadů atd. Úmysl zakla-
datelů minul se cílem. To však
nesmí se diti. Samostatných lidí
je národu třeba, ne úředníků.
Obchodníci jsou ti bližší rytíři,
kteří přijdou, aby dobyli národu
samostatnost. Před národem ob-
chodníků bude se vláda klaněti,
národu úředníků a dělníků dá-
je jen tolik, co za dobré uzná a hra-
je si s ním, jak se jí zachce. Kdy-
by měli českého Rothshilda nebo
Rockefellera, jenž by podporoval
národní snahy, nepotřebovali by
ehoditi za vládou. Sama by k
nim přišla. Že to nemohou doká-
zati? Ať se ně od Američanů,
pro něž neexistuje žádné "nemo-
hum" — nýbrž "chei" a "mu-
sim". Tím způsobem odpadne sta-
rost o české menšiny, o menšino-
vé školství, a o sta národních ú-
čelů, na něž ve staré vlasti odvá-
děl ohromné daně, ač vlastně
platí krvavými daněmi na to, co
sami pak musí dobrovolnými da-
němi zřizovati. Spása českých
menšin leží v českém kapitálu.

Čechové američtí mohou si
podporovati takové pěkné a
vlastenecké účely, ale peníze jejich
ani zdaleka nevytváří prospěch,
který by plynul z toho, kdyby-
chom vzhopili se konečně zde k
jiné činnosti, než parádní. Do-
efilme-li, aby česko-americký ka-
pitál byl angažován v českých
podnicích ve staré vlasti, dáme-li
krajanům svým přiležitost a pří-
klad, aby poznali cenu peněz, aby
v obehodu spatřovali více než v
theoretickém vzdělání a zaměst-
nání služebníka, uděláme daleko
více, nežli almužnou, která se jim
ta a tam ve prospěch nějakých
národních účelů udělí. Víme, že
článkem svým strhneme na sebe
zášti lidí, kteří nafukují každou
nepatrnou událost, každý nepatr-
ný úspěch v ohromnou pěkně ma-
lovanou bublinu pro povliv lidí.
My však považujeme svůj úkol
žurnalistický za vážnější, nežli a-
bychom jenom chválili. V tom
nezračí se vždy pravé vlasteneč-
tvi, zamlouvají se chyby a poehle-
bují se. Je dobře vytknouti
nedostatky a naznačiti nové ce-
sty a k tomu vždy budeme směřo-
vovati, ať se to líbí demagogům,
čili ne.

PRÁCE A ODPOČINEK.

Známy lékař pro nervové cha-
robry Charles Loomis Dana v New
Yorku, pojednával tyto dva o-
tázky, která zaslужuje všeobecné
povšimnutí. V poslední před-
nášce rozhovořil se důkladně o
vztahu a poměru práce k odpo-
činku a přišel k tomu závěru, že
klid a odpočinek mají stejný vý-
znam a důležitost, jako praktické
zaměstnání k dosažení všech
potřeb existenčních. Skutečností
jest, že moderní Američani vedou
většinou život lidské síly vyčer-
pávajíce, pachtíce se za všemož-
ným dollarem. Čhtějí rychle
zbohatnouti a neznají žádných
mezí, aby ohe tohoto mohli dosáh-
nouti. A při tom zapomínají do-
cela na nutný a rozumný odpoč-
inek ducha. Již i zábyvy jejich
vzduchují se nezvyklým chvatem
a ruchem, s nímž se také i v je-
ich obchodním životě a styku
denně setkáváme. Oni vyhledá-
vají zábyvy, které ueruy rozru-
šují, při nichž areif mozek náleží
tého klidu, který tak nutně potře-
bují, nalezti nemůž; a násled-
kem toho se duševní energie vy-
čerpává a ničí.
Professorovi Dana ovi musíme
dávati za pravdu, tvrdili, že du-

ševní práce, která jen v jednom
určité vytknutém směru, nepfetr-
žitě a intenzivně se vykonává, jest
škodlivá. Práce taková vede k
degeneraci, jakmile počne mysl a
ducha člověka vyslovovati. V tako-
vého případech stává se pak, že
po několika letech ztrácí se zá-
jem o kulturní snahy životní, u-
mění, literaturu, hudbu, sociální
otázky, politiku atd. A v letech
pozdějších, zhyde takovému člo-
věku již jen docela nepatrná, sla-
bá vzpomínka na tyto kulturní o-
tázky, které pro život lidský ma-
jí značný význam. V takovém
duševním stavu nalézá se dnes
statistice Američanů, kteří se ze-
no za dollarem a rychlým zho-
batnutím. Ale mezi druh podob-
ných lidí, nutno také počítati onu
třídou, která se svědomitě stará o
výživu své rodiny a hledí ještě
nějaký sebe menší kapitálek pro
doby starší ušetřiti.

Stává se často, že tito lidé ve
věku 40 až 50 let, když sobě již
stý přijem zabezpečili a odebrali
se na odpočinek, nevědí, co mají
vlastně počíti. Život jejich, jaký
ž dosud vedli, je pro odpočinek
nevyhovoval a následky toho jako
duševní porucha a rychlonohrie se
pak obyčejně záhy dostaví.
Stručnými slovy vyličil nám Dr.
Dana zvláštní stav lidí, s kterým
ve skutečnosti daleko častěji se
chledáváme, nežli vůbec myslí-
me. A stavu takového odpomo-
ci, jest velice těžkú úkolem,
který tak brzo nebude rozřešen.
Každému člověku jest ponehá-
na úplná volnost, aby si vyhledal
odpočinek, který jemu odpovídá
a se zamlouvá. Všeobecná pravi-
dla pro to nejsou a nedají se tak-
ké udělati, neboť lidé na světě se
různí, každý má jiný náhled, kte-
rý těsně souvisí s jeho povahou.

Všechny poučení a vysvětlení
právoho způsobu vyhledávání kl-
du a odpočinku po vykonané práci
může mnoho dobra způsobiti.
Mělo by se proto mnohem více o
to dbáti, aby každý člověk, jehož
činnost nevyžaduje soustředění
všech myšlenek v jednom směru,
byl povinen o svůj klid a odpo-
činek rozumně se starati a neu-
kládati mozků a smyslu svým
novou námahu a tíhu. Má-li od-
počinek vyplniti svůj účel, pak
musí býti učiněn zajímavý a pou-
čavý, aby lidé na svoji práci pro-
okamžik mohli zapomenati, ale
nesmí zároveň jeho ducha unavo-
vati, vyčerpávati a tím méně nu-
tne nutně potřebného spánku jej
znavovati. Rovněž tak jako muž
potřebuje i žena a matka, jejíž
duševní práce jest starost o dí-
tky a domácnost, správný klid a
odpočinek, který má spočívatí na
stejných základech jako u muže.

Professor Dana nepokoušel se ve
své přednášce vyložití způsob, in-
kým by se klid a odpočinek nej-
lépe doporučoval, nýbrž pravil,
že to má býti ponecháno zdravé-
mu rozumu jednotlivce, a že dle
jeho úsudku postačí upozornění
na nutnost odpočinku. Úsudek
jeho jest stejně správný jakož i
významný, ale žel, že jeho dobrý
náhled jest spojen s mnoha skoro
nepřekonatelnými překážkami,
které vězí ve stávajícím materia-
listickém nazírání na svět, cho-
robné touze po penězích a zisku,
jimiž moderní člověk dnešní do-
by jest cele ovládn.

Česko-americký přehled.

Riditel nové založené kon-
servatoře v Chicagu p. B. Pták,
získal pro obor houslový virtuosa
p. Frant. Hladkýho, bývalého čle-
na Thomasova orchestru a Ziegeho
davy konservatoře, jakož i sl. B.
Novotnou. Obor pianový obstará-
vati bude p. Josef Hladký, který
jest absolventem Bush Temple
konservatoře.

V úterý dokončil svou pa-
zenskou pouť v věku 61 roků po
krátké nemoci, paní Anna Dolko-
vá, manželka správce útulny a si-
rotince v Chicagu, p. Čedka Bol-
ka a neobekávané smrti její opa-
kává manžel, vdově dítky, zeto-
vé, celá řada vnuků a četní pří-
telé jako i známí, jež stili a vá-
žili si zesnulé pro její milou po-
vahu a dobré vlastnosti.

Nejstarší muž z okolí Mani-
towoc, Wis., Josef Trasek, ze-
mřel, jakřka usnul tle, bez bole-
sti. Žijeno před tím slavil sté
výročí narození v křesťu čtého

příbuzenstva, jež viděl až do páté-
ho kolena. Jeho nejstarší syn, Jo-
sef Trasek z Manitowoc čítá pří-
tomně 80 roků. Zesnulý státes
narozen byl v Čechách roku 1812.
Do Ameriky přijel před více jak
šedesáti roky. On a manželka šli z
Chicagu až do Manitowoc pěšky a
sice v průvodu Indiánské čety,
která je provázela a chránila. Zes-
nulý býval dobře známým kon-
traktorem.

V dohledu skupiny výlet-
níků ponořila se do jezera na úpa-
tí Cedar ulice v Highland Parku
v Chicagu, slečna Karla Karlov-
ská, 22-letá dcera Jana Karlovské-
ho, stavebního kontraktora z č.č.
2654 j. Springfield ave. a utopila
se.

Do nemocnice sv. Alexe v
Clevelandu, O., přivezena byla v
pondělí 9. září ráno 14-letá Mary
Vydrová. Napila se karbolky, ale
na křesťi požila jí jen půl unce. —
Poněvadž v čas se jí dostal lékař-
ské pomoci, bude na živu zachová-
na.

Na I. Ave., od 72. ulice k
74. v New Yorku, odehrála se
vzrušující scéna, která pohřbehu
sklonila vážným zraněním české
stařeny paní Emmy Hluboké z č.
373 vých. 72. ulice, zraněním je-
jích vnoučat a zmrzačením nej-
mladšího děcka Johna Rockensie-
na, sotva 18 měsíců starého. Celé
neštěstí zavíněno bylo splašeným
konem pekařského závodu Osapla-
rova z č. 356 vých. 72. ulice, kte-
rého obstarával vožka Josef Čes-
pří z č. 315 vých. 72. ul.

Pan "Červený Kůň", paní
"Červený Kůň" a tři malí "Čer-
vený Koníčkové" z rezervace
Winnebago zastavili se v našem
měste v neděli na cestě do Okla-
homy, kde navštíví několik indian-
ských příbuzných, jež bydlí dle
v blízké Niobrary. Zprvu žili
všichni Indiani kmene Winnebago
pohromadě, později však byla část
jejich odstěhována do Oklahomy
a příbuzní "Červených Kůň" by-
li mezi nimi. "Červení Koníčkové"
přijeli časně ráno do Omahu a je-
jích vlak přes Rock Island do O-
klahomy vyjžděl až pozdě odpo-
ledne. Po skončení snídani měla
rodina "Červených Kůň" dlou-
hý čas. Rozhodl tudíž přednosta
domácnosti, že se podívají do mě-
sta. Automobil najmouti neuznal
za potřebno a tak celá rodina vy-
dala se na pouť do města károu.
Vstoupili do káry Florence a je-
li na sever. Když dojeři na konec
trati, nezbylo jim nic jiného, než
vrátiti se zpět. Staří i mladí
"Koníčkové" bavili se nesmírně

DRA. PETRA
HOBOKO
Je lékem uznáné účelný. Význačné se líší od všech jiných léků. Mělo má
své nápodobitelny, nemá však žádné náhrady.
Čistí krev Dodporuje trávení
Dravidluje střeva Důsobí na játra
Důsobí na ledviny Utiňuje čivní soustavu
Živí, posiluje a oevřuje.
Zkrátka je to rodný lék v každém slova smyslu a má by se nacházet
v každé "mácnosti. Nežto ho dostati v lékárnách, nýbrž dodává se lídem
přimo skř v vlnitost jednotle. Nevíte-li o státním jednotli, dopište jed-
ním vybralelém a majitelům.
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
19-25 So. Hoyne Ave., CHICAGO, ILL.

cházeli branou, pravil ke zřizenci:
"Indiani jsou velmi hladoví, ale
měli jsme dnes pěknou jízdu, prá-
vě jako bílé vtáče. Najíme se do
svta až se dostaneme do Rena."
Ve čtyři hodiny, ač neměli ještě
dosti jídy po ulicích, vzali si pře-
stupní lístek na 16. a Farmar ul.
aby se dostali rychle k nádraží
"Union", kde měli sednouti do
expressního vlaku na El Reno.
Pan "Červený Kůň", když pro-



Bud'te přesni při nákupu oděvu
Nedejte se přemluvíti, abyste kupoval něco, co jest
děláno pouze pro podivnou. Představte se nyní, že
cheete mítí nejlépe ušité šaty a že cheete obléci pod-
zimní šaty, které m mají i moderní střih, i trvanlivost.
Cheete-li, vaše jméno bude přidáno k dlouhému již
seznamu našich odběratelů : : : : :
Podzimní obleky a svrchníky od \$10 výše
Omažský jediný moderní závod oděvní

King-Swanson Co.
16th & HOWARD STS.
F. S. KING, PRES. THE HOME OF QUALITY CLOTHES A. S. PECK, SEC. TREAS.

Světelné zařízení
LIGHTING FIXTURES
BURGESS-GRANDEN CO.
Phone Douglas 681 1511 Howard ul., OMAHA

1912 1912
Přid'te do **AK-SAR-BEN** karnevalu
od 25. září do 5. října
V OMAZE, NEB.
Přijďte-abyste viděli 1
nebo více z
těchto skvělých atrakcí.
Slavnosti--Plesy
Automobilová květinová
slavnost v úterý 1. října odp.
Elektrická slavnost, v u-
terý v noci 1. října.
Dedikační slavnost, ve
čtvrtek odp. dne 3. října.
Čeyenne Frontier Days
kdy bude možno viděti nej-
větší z celého světa divadlo
z divokého západu. Mexi-
káni, drsní jezdoi, Indiani.
Přijďte se podívat na
skutečně představení Chey-
enuv, jež bude dávano kaž-
dé odp. od 28. září do 5. říj-
na včetně. V Rourke mičo-
vém parku, jež pojme 10-
000 divaků.
Karneval na ulicích po 10 dní
Veselé časy - pro každého - dobré časy
Slavnosti a představení denně
Nezapomeňte na Omahu, přijďte od 25. září do 5. října